

GARMER & THESINGER EXPRESS

Maandelijks Nieuwsblad voor Garmerwolde
Thesinge en omstreken

10e jaargang november 1987

Binnenkant/ Buitenkant; kunst met de "K" van klei

Een gesprek met Albert Hazenberg

Onlangs werd de redactie van deze krant door een inwoner van Thesinge getipt over een aan de gang zijnde expositie in dit dorp. Het zou hier gaan om een "grondproject", een in de grond uitgevoerd kunstwerk.

Het leek de redactie interessant genoeg om eens een kijkje te gaan nemen en om kennis te maken met de maker van dit kunstwerk. Los van elkaar gingen twee redactieleden het kunstwerk "verkennen". (Het woord "bezichtigen" zou hier niet op zijn plaats zijn, dit wordt verderop in dit artikel wel duidelijk). Op een avond hebben we vervolgens een gesprek met de kunstenaar Albert Hazenberg gehad om ons op de hoogte te stellen van de achtergronden van hem en van zijn werk.

Over het kunstwerk

Zoals al opgemerkt, gaat het hier om een zogenaamd "grondproject". Het betreft een in de klei uitgegraven gangenstelsel, gedeeltelijk bedekt met takken, riet, klei en mest. De bedoeling is dat de bezoeker het project zowel van de buiten- als van de binnenkant "ervaart". Daartoe is het mogelijk om via een tunneltje ondergronds het kunstwerk binnen te gaan. Via dit tunneltje, waarin onder meer een uitsparing op sta-hoogte is aangebracht, kom je links en rechts op twee zij-uitgangen uit, waarna je in de open lucht rond een heuveltje kunt

lopen. Uiteindelijk is het de bedoeling dat je weer via het tunneltje het kunstwerk verlaat. Bezoekers dienen zich in oude kleren te steken, want de klei laat wel zijn sporen na.

Verplicht om ondergronds te gaan is men natuurlijk niet. Als men verkiest bovengronds te blijven wordt echter wel een belangrijk deel van de achterliggende bedoeling van het kunstwerk gemist. Dit was ook onze ervaring toen we eenmaal

Over de kunstenaar

Albert Hazenberg is stadjer, 31 jaar oud en woont sinds drie jaar aan de Lageweg (29), naast de familie Holtman. Hij is vierdejaars student aan de kunstakademie Minerva te Groningen. Zijn afstudeerrichtingen zijn de al genoemde landschapskunst, en schilderen. Albert is opgegroeid in Winschoten. Heeft de pedagogische academie gedaan, doch nooit als leerkracht

het trappetje naar de binnenkant (foto: Andries v.d. Meulen)

ondergronds waren geweest. Als je in het gegraven bent voel je je veel meer betrokken bij het geheel en wordt het makkelijker om de opzet ervan te doorgronden. Het kunstwerk is volgens de maker ervan tamelijk uniek in zijn soort. Hoewel er wel zoiets bestaat als "land-schapkunst" of op zijn Engels "land-art", kent hij geen vergelijkbare projecten in Nederland.

voor de klas gestaan. Na de ped. academie heeft Albert wat fabrieks- en boerenwerk gedaan. Omdat hij toch wel de drang voelde om met mensen te werken, doch het lesgeven niet echt zag zitten is Albert als groepsleider gaan werken op een t.b.r.-inrichting te Vledder. Hier heeft hij 5½ jaar met veel vol-doening gewerkt; het was een leerzame tijd.

Na verloop van jaren echter merkte Albert dat hij teveel op zijn routine ging werken, wat hij geen goede zaak vond. Omdat op de achtergrond de "kunst" reeds een rol speelde besloot Albert te stoppen met de hulpverlening en zich op te geven voor een aantal kunstakademies. Uiteindelijk is het dus Minerva geworden.

Waarom ben je in Thesinge komen wonen? Heeft dit te maken met de soort kunst die je maakt?

Ik ben min of meer toevallig, via een vriend in dit huis terecht gekomen. Of het echt toevallig was weet ik niet, want ik geloof niet dat alles in je leven louter per toeval gebeurt. Vaak zie je achteraf duidelijk een bepaalde ontwikkeling, een duidelijke lijn in deze ogenschijnlijke "toevalligheden". Hieruit leid ik af dat sommige dingen toeval kunnen lijken op het moment, doch later in een bepaald geheel blijken te passen.

Bijvoorbeeld: toen ik hier een tijdje woonde ging mijn auto kapot. Ik besloot geen nieuwe te nemen. Vanaf dat moment ben ik me dus per fiets gaan verplaatsen, terwijl ik ooit, heel vroeger, misschien twee meter bij elkaar heb gefietst.

Nu dus op de fiets door weer en wind door het Groninger platteland. Dit heeft er toe bijgedragen dat ik dit kunstwerk nu gemaakt heb: het geeft iets weer van die verbondenheid met dit landschap; een landschap dat ik nu ineens zo duidelijk ervaar wanneer ik er door weer en

wind doorheen moet op die fiets. Zo lopen oorzaak en gevolg door elkaar heen. Een ander voorbeeld: als ik b.v. in Lewenborg terecht was gekomen had ik dit grondproject nooit gemaakt. Maar, ik ben niet voor niets niet in Lewenborg terecht gekomen!

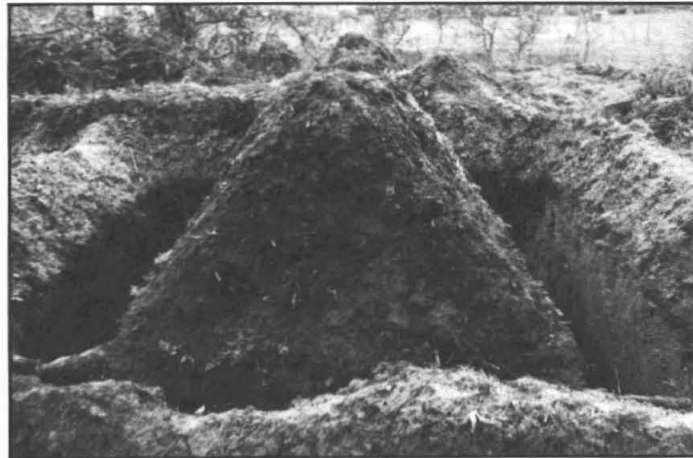
Vind je jezelf een kunstenaar?

Dat vind ik een heel moeilijk te beantwoorden vraag. Een raar woord ook, "kunstenaar". Er zijn vele, zichzelf kunstenaar-noemende mensen waarvan ik vind dat ze veel te veel concessies hebben moeten doen in hun werk. Zodoende verdient hun werk in mijn ogen het predikaat "kunst" niet meer; ik vind ze geen "kunstmakers". Daarentegen heb je mensen die hele mooie dingen maken, die door hun handelen iets moois scheppen, zonder dat er kennelijk van "kunst" sprake is.

Maar ben jij nou een kunstenaar?

Ja, dat kan ik dus niet zeggen. Ik kan hoogstens aangeven dat ik denk een aantal zaken na te streven en te bezitten waarvan ik vind dat een kunstenaar die moet hebben. Kunst is niet alleen maar een technische opleiding, er moet iets achter zitten. Oorspronkelijkheid is belangrijk. Je kunt weliswaar niet het wiel voor de tweede maal uitvinden, maar toch is een grote mate van originaliteit heel wezenlijk voor mij.

Waar ik niet van houd is dat sommige mensen het teveel van zich laten afstralen, in de geest van "kijk mij eens kunstenaar zijn". Kunstenaar zijn is niet iets ongrijpbaars uit hogere sferen. Het is hard werken, heel veel uitproberen met af en toe een bezielende inval ertussendoor.

de buitenkant van het grondproject (foto: Andries v.d. Meulen)

Waarom deze expositie, had je er een bedoeling mee, wilde je iets uitdragen?

Dit werkstuk heeft geen duidelijke functie naar buiten toe in de zin dat ik er iets mee wilde zeggen of zo. Het is natuurlijk wel belangrijk voor me en ik wilde het wel laten zien, maar niet met een bepaalde boodschap. Ik voel me erbij betrokken, maar nu het klaar is heeft het werkstuk ook een zekere afstand van me genomen. De reacties zijn erg verschillend. Enkelen durven er niet in en dat begrijp ik ook wel. Diegenen die er wel ingaan beleven het geheel heel

anders. Over het algemeen zijn de reacties positief.

Hoe zou je dit werk willen benoemen en hoe ben je er toe gekomen?

Er zitten veel lijnen in dit werk. Onder andere is het begrip binnenkant/ buitenkant erg belangrijk. Niet

alleen kun je het werk van buiten- en van binnenuit bekijken, ook wat er gebeurt als ik de bezoeker van buitenaf in het binnenste zie verdwijnen is voor mij onderdeel daarvan; er gebeurt iets, er is iets dat er kort daarvoor nog niet was, of andersom. Het kent een spanning door de dingen achter hetgeen je concreet ziet. Verder heeft het werk een bepaalde strengheid. Het heeft een dwingend karakter; op deze wijze moet je erin en na een bepaalde route erop dezelfde wijze er weer uit. Toen ik eenmaal met het werk begonnen was (maart van dit jaar) liet het me niet meer los. Ik ben begonnen

met het uitgraven van de twee dakvormige vormen.

Vandaaruit is het werkstuk zich langzamerhand uit gaan breiden. En uiteindelijk geworden wat het nu is. Er zit geen symbolische betekenis achter de uiteindelijke vorm. Wel staat alles voor iets, heeft alles een bepaalde betekenis. Het geheel heeft voor mij een blijvende waarde los van wat er uiteindelijk van over blijft. Ik zal het waarschijnlijk niet gaan onderhouden of conserveren. Het werkstuk is vergankelijk, de natuur gaat uiteindelijk haar eigen gang.

Wat zijn je toekomstplannen; kunnen we nog meer exposities van je verwachten?

Misschien wel, dat weet ik nog niet. Ik heb gehoord van de mogelijkheid om hier in de N.H. Kerk schilderijen te exposeren. Op zich lijkt me dat wel een goed idee, mits ik er zelf achter kan staan; het moet op een moment zijn dat ik vind dat ik daar aan toe ben. Ik wil het niet bij wijze van curiositeit. Verder zal ik door blijven gaan met het ruimtelijk werk.

Af en toe verzamel ik materiaal uit de natuur: zoals nu een hoeveelheid riet. De takken die in dit kunstwerk zitten heb ik mede te danken aan de ijzelschade. Ik zie het liggen, denk er misschien iets mee te kunnen doen en sla het ergens op. Als de tijd daar is doe ik er iets mee.

Loonbedrijf N. Groothoff

Voor al uw loon- en graafwerkzaamheden

- * slootonderhoud
- * maaidorsen
- * grond transport

Lageweg 22
9798 TG Garmerwolde
tel.: 050-421535
b.g.g. 05902-1634

SLAGTER INTERIEURWOONPLEZIER VOOR VOLOP VERZORGING

In onze zaak presenteren wij u een totaal collectie meubelen en woningtextiel.

Meubelen

Hebben wij te kust en te keur. Van opwindend modern tot stijlvol klassiek. Graag staan wij u met raad en daad terzijde.

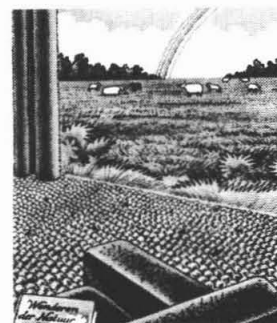
U ZIET, SLAGTER IS HET ADRES VOOR UW GEHELE INTERIEUR!

slagter
interieurverzorging
betimmeringen

telefoon 05902-1383
stadsweg 63, 9791 kb ten boer

Van gordijnen tot tapijt

Ja, ook hier bieden wij u een volledig pakket. Tapijten, vitrages, gordijnen, zonwering, matrassen, dekbedden, enzovoorts. Stuk voor stuk kwaliteitsartikelen van alom bekende merken.

Hoewel wij hopen dat dit artikel iets van de achterliggende ideeën van Albert en zijn kunstwerk overbrengt, geloven wij dat een en ander beter tot zijn recht komt wanneer ieder die geïnteresseerd is zelf gaat kijken en met Albert gaat praten.

Het liefst ziet Albert dat eerst even gebeld wordt: telefoonnummer 2859. Hij heeft besloten het kunstwerk nog even open te houden om mensen na lezing van dit artikel de kans te geven het werk te bezichtigen. Oorspronkelijk was het de bedoeling de expositie op 24 oktober te sluiten. Wij kunnen iedereen aanbevelen erheen te gaan. De expositie is te bezoeken tot kort na het verschijnen van dit nummer.

Chrétien Schouteten
Joep de Bree

Pas op, slipgevaar!

Vele inwoners van onze dorpen (maar ook ver daarbuiten) zal het niet ontgaan zijn dat de jaarlijkse bieten- en aardappelenoogst weer haar sporen nalaat op het wegdek. Nieuw is dat niet in dit jaargetijde. Wat wèl nieuw is, is de plaatsing van nieuwe waarschuwborden langs de weg, compleet met knipverlicht, die de naderende weggebruikers moeten wijzen op het dreigend ongemak. Op zich een vooruitgang: je weet nu tijdig dat je binnen afzienbare tijd gaat vastlopen in de drek, zo niet erger. Wat hierbij echter opvalt is dat de klei-resten soms wekenlang blijven liggen. Is het soms zo dat de diverse landbouwers niet meer verplicht zijn om de blubber te verwijderen nu ze duidelijker waarschuwborden hebben geplaatst? De redactie besloot om informatie te gaan inwinnen bij de gemeente Ten Boer. Klopt onze veronderstelling?

"Zeker niet", verklaart een gemeenteambtenaar desgevraagd. "Het plaatsen van deze borden vloeit voort uit de aanpassing van het Wegenverkeersreglement. Sinds kort is de landbouwer die de wegen vervuult verplicht om deze borden te plaatsen in plaats van de rode vlag die daartoe vroeger voldeed. Het is zeker niet zo dat de landbouwer na het plaatsen van de borden zichzelf kan ontheffen van de verplichting om de weg schoon te maken. Dit dient nog steeds elke dag te gebeuren, en wel vòòr zonsondergang. Ook in verzekeringstechnisch opzicht is er niets veranderd: de boeren blijven aansprakelijk bij aange-toonde nalatigheid. Overigens is dit geen zaak van de gemeente. Wij verstreken de borden ook niet, die dienen de landbouwers zelf aan te schaffen. In geval van klachten moet men zich wenden tot het Korps Rijkspolitie."

Geen vrijbrief voor vervuiling dus, deze borden. Het valt echter niet te ontkennen dat dit toch voorkomt. Dit is geen goede zaak; het veroorzaakt ongemak en een ongeluk is snel gebeurd. Een persoonlijk gesprek met de betreffende boer lijkt meer voor de hand te liggen dan het inschakelen van de Rijkspolitie. Per slot veroorzaken de boeren deze overlast ook niet voor hun plezier. Laten we hopen dat het ongemak snel tot het verleden zal behoren. Tot zolang: Pas op, slipgevaar!!

Mededelingen

Hartelijk bedankt voor alle kaartjes, bezoek, bloemen en attenties tijdens mijn verblijf in het ziekenhuis, Beatrijxoord, bij mijn thuiskomst en daarna. Ik hoop gauw weer als een "haas" door Garmerwolde te gaan.
Janna Hazeveld.

Postpapier als kado

Kado-idee voor de feestdagen? Bestel nu uw postpapier met aan de bovenrand de fraaie tekeningen van Thesinge of Garmerwolde door Ad van Zalk. (Zie hier boven). Het postpapier is verkrijgbaar bij Carel Hazeveld, tel. nr.: 050-414777.

Stoomfluitjes

TE KOOP:

Massief eiken salontafel.
Achtkantig.
H. C. Hazeveld,
tel: 050-414777.

Maandagenda

zaterdag 12 december:
Uitvoering Federijkerskamer
"Wester", plaats: dorps huis
"de Leeuw", aanvang:
20.00 uur.

Verplicht om te plaatsen
(foto: Janet Jansen)

SCHOENMAKERIJ
SLEUTELSERVICE

MIDDELJANS

Kajuit 252
Lewenborg - Groningen
telefoon 050-410286

Gediplomeerd schoenhersteller

DROGISTERIJ-PARFUMERIE-REFORM-SCHOONHEIDSSALON

DE WOLFRIES

WINKELCENTRUM LEWENBORG GRONINGEN TELEFOON 050-410508.

GEZIEN...

dat u bij Vos Optiek meer bril krijgt voor uw geld. Grote keuze in uiterst betaalbare monturen van de bekende merken met betrouwbare garantie en service

GEHOORD...

Dat u voor een deskundig advies ook bij een HOORAPPARAAT bij Vos Audio moet zijn.

Fida Erkend
(Huisbezoek op afspraak)

VOS OPTIEK AUDIO

OUDE EBBINGESTRAAT 65 - 9712 HE GRONINGEN - TEL. 050-129102

Korte introductie van de schrijfster

Hanneke Mook, de schrijfster van dit artikel over paranormale verschijnselen, woont aan de Molenweg 24 in Thesinge. Oorspronkelijk komt ze uit Utrecht maar is al weer bijna 5 jaar Thesinger. Ze weet sinds twee jaar dat ze heldervoelend is en kan beschikken over een geneeskrachtige begaafdheid.

Ze gebruikt deze gaven wel, maar niet beroepsmatig. Mensen die meer over het paranormale willen weten dan in dit artikel staat kunnen bij haar terecht. Ook kan ze mensen met klachten eventueel naar (betrouwbare) paragnosten doorverwijzen.

AUTOCENTER GROENEWOLD

maakt autorijden
leuk en betaalbaar

- * Opel Corsa TR 1.2S 2 drs. 1983 f 11.950,-
- * Opel Kadett Caravan 1.3S GL 5 drs. 1985 f 19.950,- - Opel Kadett LS 1.2S 3 drs. 1985 f 17.950,-
- * Opel Ascona 1.6S 4 drs. 1983 f 14.950,-
- * Opel Rekord 2.OS + LPG 1984 f 17.950,-
- * Ford Escord 1.1XL Bravo 3 drs. 1983 f 11.950,- - Ford Escord 1.3 Laser 5 drs. 1985 f 17.500,-

Rondeboslaan 5, Delfzijl
05960-31031, na 18.00 uur
de heer Holt 05967-2929

Normaal over paranormaal

Ik pretendeer niet, dat dit artikel wetenschappelijk verantwoord of volledig is. Bij het schrijven ervan ga ik wel uit van bewezen feiten, o.a. bekend door wetenschappelijke literatuur van Prof. Dr. van Praag, en van mijn eigen ervaring.

Daarbij probeer ik volgens mijn eigen maatstaven echt en onecht van elkaar te onderscheiden.

Want er wordt veel nonsens over het paranormale gezegd en geschreven. Nonsens, omdat degenen, die ermee naar buiten komen, het prettig vinden om belangrijk en interessanter, kortom méér te lijken dan ze in werkelijkheid zijn. Dat doet schade aan degenen, die hun paranormale gaven wél goed kunnen aanwenden.

Dit artikel is dan ook bedoeld om te proberen iets van de hinderlijke laag van sensatie en spektakel af te krabben, zodat wat beter zichtbaar wordt waar het eigenlijk om gaat.

Dit artikel is niet bedoeld om mensen, die niet in paranormale verschijnselen geloven, te bekeren. Mensen moeten zelf uitmaken wat ze willen geloven en wat niet.

Veel verschillende vormen

Er zijn verschillende vormen van paranormale begaafdheid. Mensen kunnen helderziend zijn, helderwetend, helderhorend, helderruikend, of hebben geneeskraft. Ook zijn er mensen met een combinatie van begaafdheden. Ik noem het gaven, maar dat wil niet zeggen dat ze een begaafd mens nooit tot last zijn. Niet iedereen vindt het prettig om het ongeluk van een medemens vooraf te zien; en niet iedereen houdt ervan om de hartaanval van een collega van te voren te voelen.

Of iemand deze verschijnselen als een last of als een gave ervaart, hangt vooral af van de mate waarin hij of zij ermee heeft leren omgaan. Vast staat dat je "het" niet kunt "terugsturen" (naar wie?) en dat je over het algemeen een ontspannen mens moet zijn om een goed gebruik van paranormale gaven te kunnen maken. (Ik blijf het woord "gave" gebruiken omdat een positieve

benadering me beter lijkt.) Wat helderziendheid is, mag ik als bekend veronderstellen. Bij helderwetendheid weet men dingen, die men normaal niet kan weten. Datzelfde geldt respectievelijk voor heldervoelen, -horenen -ruiken. Bij heldervoelendheid voelt men b.v. de keelpijn van de buurman. Dat kan zijn vóórdat de buurman zelf keelpijn voelt, dat kan ook zijn tijdens de angina van die buurman, maar het kan ook zijn dat de keelpijn verwijst naar de angina die de buurman tien jaar geleden heeft gehad. Het is niet gemakkelijk erachter te komen van wie men iets voelt en wanneer de pijn geweest is, tenzij heldervoelendheid samengaat met helderwetendheid. Heldervoelen betekent ook dat je angst, depressie of spanning van een ander kunt voelen. Een heldervoelende vrouw kan bijv. in een winkel lopen en plotseling angst voelen. Vooropgesteld dat het niet haar eigen angst is, dan kan dat de angst zijn van bijv. de kassière.

Het lijkt niet alleen ingewikkeld, het is ook ingewikkeld. Degene die heldervoelend is kan zich alleen van zo'n overname van gevoel ontdoen door óf te proberen aan de weet te komen van wie de angst afkomstig is (maar dat is meestal niet te doen), óf door zich goed te ontspannen.

Wat eenvoudiger paranormale verschijnselen zijn het helderhoren en helderruiken. Veel moeders hebben wel eens gemerkt dat ze hun kind hoorden huilen, terwijl dat kind kilometers ver weg was. Of iemand kan middenin de nacht wakker worden en duidelijk ruiken, dat er karbonades worden gebraden, terwijl de ramen dicht zijn en er in de verre omtrek geen mens bezig is met het braden van wat dan ook.

Veel mensen hebben in ieder geval wel één keer ervaren wat "paranormaal" is. (Paranormaal betekent overigens letterlijk: aan de rand van het normale).

Valt u per 1 januari buiten het ziekenfonds... De Rabobank geeft u een deskundig advies.

Door het overschrijden van de inkomensgrens voor verplicht verzekerden bent u aangewezen op een ziektekostenverzekering. Een verzekering die u zelf moet sluiten. Dat is een belangrijke beslissing. Op welke aanbieding moet u ingaan en op welke niet? Laat u daarom bijtijds informeren door de Rabobank.

Rabobank
geld en goede raad

Positief en negatief

Waar komen al die "vreemde" dingen vandaan? Hoe kan het dat de ene mens met zijn handen geneest (zelfs terwijl de genezer in Nederland is en de patiënt in Australië) en de ander niet? We weten het domweg niet. Maar móeten we het weten? Weten we wat zwaartekracht is? We weten alleen, dat er een kracht is die zorgt dat we met onze voeten stevig op de grond kunnen blijven; dat een appel als hij rijp is naar beneden valt en niet de lucht in zweeft. Waarom zweeft hij niet de lucht in? Dat vragen we ons (bijna) nooit af, omdat we het normaal vinden. Het lijkt me dan ook niet in de eerste plaats interessant te vragen waar het paranormale vandaan komt. Het is er nu eenmaal, net als de zwaartekracht, en we kunnen ons beter afvragen hoe we de gaven optimaal kunnen benutten. Want met paranormale gaven is het precies als met bijv. de uitvinding van dynamiet. Die uitvinding was op zichzelf neutraal. We konden er goed en kwaad mee doen. We konden er hinderlijke obstakels mee verwijderen, maar we konden er ook mensen mee doden. Paranormale begaafdheid kan positief worden gebruikt, maar ook negatief. Er kunnen mensen mee beter worden gemaakt, maar er kunnen ook mensen mee ziek worden gemaakt (als iemand die erover beschikt er verkeerd mee wil).

Dat kan beangstigend lijken, maar dat hoeft het niet te zijn. Volgens mij kunnen mensen, die de energie goed gebruiken, er niet ineens een verkeerd gebruik van maken als ze bijv. een hekel aan iemand hebben (ze zullen daartoe niet in staat zijn). Omgekeerd kan iemand, die slechte dingen met de energie doet (de zwarte magie), er niet af en toe ook nog even iemand mee genezen. Het is óf óf; een hulpvrager kan zelf vaststellen of iemand goed is of niet. Ten eerste door anderen te vragen of ze er baat bij hebben gehad, ten tweede door zelf vast te stellen of een behandeling helpt of niet, of dat de kwaal juist erger lijkt te worden. (In sommige gevallen is dat laatste overigens juist een gunstig teken, net als in de homeopathie). Gelukkig, in ieder geval, gebruikt het overgrote deel van de begaafden hun kracht positief.

Mogelijkheden en onmogelijkheden

Op het eerste gezicht lijkt iemand met geneeskraft alles te kunnen. Mensen verwachten wonderen van magnetiseurs, strijkers of hoe je ze ook wilt noemen. Het mag dan op zichzelf wonderlijk zijn, dat je pijn of ziekte kunt wegnemen zonder dat er zichtbaar iets gebeurt, maar verder is het erg normaal. Er zijn, net als in de gebruikelijke geneeskunde, verschillende vormen en graden: de een kan bijna alles, de ander bijna niets: de één kan goed hooikoorts genezen, de ander kan goed migraine behandelen, enz. Er zijn genezers, en dat zijn de meesten, die alleen pijn kunnen wegnemen. Smaand wordt van hen vaak gezegd, dat ze aan symptombestrijding doen. Het is waar, dat er vaak niets aan de oorzaak van ziekte of

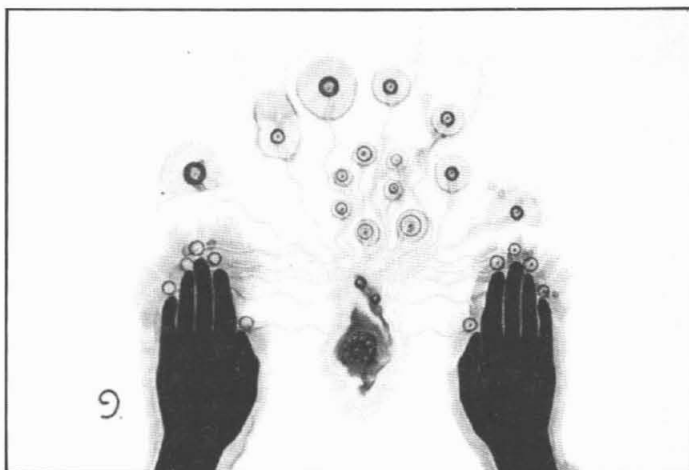
pijn kan worden gedaan, zodat de pijn terugkomt zodra de behandeling wordt gestaakt. Maar het lijkt me toch nooit weg als je, al is het maar tijdelijk, van een slopende pijn wordt verlost. Waarom hebben zoveel mensen anders aspirine tegen pijn of kalmerende middelen tegen spanning in huis?

Een enkele genezer kan wel degelijk de oorzaak van een ziekte wegnemen en daarmee een hulpvrager helemaal van zijn kwaal afhelfen. Altijd geldt echter, dat het een poging tot genezen is. Een garantie kan nooit worden gegeven. Degenen, die zeggen dat ze wel een garantie kunnen geven, zijn charlatans.

Geloof en ongeloof

Het is nog lang niet bekend hoe het komt, dat de ene mens wel baat vindt bij behandeling door een paranormaal genezer, terwijl een ander er helemaal niets van merkt.

Gebleken is wel, dat geloof of ongeloof er niets mee te maken heeft. Mensen die er helemaal niet in geloofden "maar het toch maar eens probeerden" bleken soms de makkelijkste patiënten. Suggestie zal wel een rol spelen. Suggestie speelt bij alles een rol, ook in de reguliere medische gezondheidszorg, dus waarom niet bij paranormaal genezen. Maar het is niet een noodzakelijk middel, want ook zonder suggestie genezen mensen. Belangrijk is de houding van degene, die om hulp vraagt.

De beweging der energie-cellen tussen de handen, de aura

Installatiebedrijf
Fa. W. KOOI & Zn.

MIDDELBERT
050-416263

ENGELBERT
050-416217

**GAS - WATER
ELECTRA**

SPAR

is ook voor U
dichtbij

Ticheldobben 7 – Ten Boer
Telefoon 1415

Cafe "De Leeuw"

Voor uw:

- BRUILOFTEN
- FEESTEN
- RECEPTIES
- VERGADERINGEN
- ZALENVERHUUR
- 050-416244

Oude Rijksweg 6
Garmerwolde

Men hoeft niet mee te werken aan de behandeling op zichzelf (zoals sommigen denken); dat doet de genezer wel. Maar iemand die bijv. vol spanning bij een genezer komt en verwacht er met een paar keer vanaf te zijn, die komt vaak bedrogen uit. Want een genezer kan wel tijdelijk de spanning weg nemen, maar als een patiënt aan de oorzaak ervan (bijv. onverwerkte gebeurtenissen uit de jeugd, stress op het werk, etc.) niets kan of wil doen, dan is het proberen te genezen vechten tegen de bierkaai. Belangrijk is dat hulpvragers, zowel bij het zoeken naar "normale" als naar paranormale hulp, goed beseffen, dat zij zichzelf hun lichaam en geest het best kennen. Zij zijn uiteindelijk, de enigen die weten wat goed voor hen is en wat niet.

Een mens bepaalt uiteindelijk altijd zelf hoe en in welke mate hij of zij geholpen wil worden. Het lijkt misschien vreemd, maar sommigen hebben er, meestal onbewust, meer baat bij om ziek te blijven, dan om beter te worden. Een paranormaal genezer kan dan, net zo min als welke arts dan ook, iets doen.

Om te besluiten een paar tips voor mensen, die een paranormaal genezer om hulp willen vragen (uiteraard pas nadat ze eerst bij hun huisarts zijn geweest):

- Blijf vooral kritisch; een genezer moet zelf maar bewijzen, dat hij of zij goed is.
- Geloof niet alles wat er gezegd of geschreven wordt; blijf nuchter en verwacht geen al te grote wonderen.

Hanneke Mook

"Met het oog op de toekomst"

Thema-ochtend voor ouderen.

De vereniging Het Groene Kruis Ten Boer organiseert op donderdag 10 december van 10.00 tot 12.00 uur een thema-ochtend getiteld: "Met het oog op de toekomst".

Deze ochtend is bedoeld voor ouderen en gaat over geestelijke en lichamelijke veranderingen bij het ouder worden. Iedereen die ouder wordt,ervaart dat een aantal zaken anders gaan worden. Oud zijn kan betekenen afscheid nemen van je werk, van je jeugd, misschien van mensen om je heen. Het kan een

tijd zijn van bezinning, terugzien op wat je met je leven gedaan hebt. Het kan ook lichamelijke beperkingen met zich meebrengen. In aansluiting op uw eigen ervaring zullen Tjitske Rutgers, wijkverpleegkundige, en Deanne Gjaltema, wijkzakenverzorgende, deze ochtend nader op deze zaken ingaan.

Tijd: Donderdag 10 december van 10.00 tot 12.00 uur.

Plaats: Het Groene Kruisgebouw, Blinkerdlaan 2, Ten Boer.

Voor vervoer kan gezorgd worden; belt u dan vòòr 5 december naar Anne Benneker, tel. 050-420729.

U bent van harte welkom! De toegang is gratis.

Thesinge verliest van Noorddijk

Dammen

In de belangrijke streekderby in de hoofdklasse van de Noorder Dambond speelden maandag 9 november 'de debutant' uit Noorddijk tegen de gerenommeerde ploeg van Thesinge. Thesinge had dit jaar een slecht begin, na drie nederlagen op rij, en Noorddijk had twee punten. Thesinge was zeker van plan om twee punten te halen, maar na ongeveer een uur ging de eerste partij al verloren. B. H. Balkema ging aardig in de fout, zodat Dijkema op een onoverbrugbare voorsprong kwam. Verder ging de wedstrijd goed gelijk op zodat 3 partijen in remise eindigden.

J. Roona won nog van van Zwol, B. Scholten van J. Plijter terwijl B. Balkema en B. v.d. Veen nog elk 2 punten pakte tegen A. J. Roona en L. Tol. De einduitslag was 9-7 voor Noorddijk. We wensen Thesinge in de komende 3 wedstrijden geluk en Noorddijk natuurlijk ook.

Uitslagen:

A. J. Roona-B. Balkema 0-2;
G. Jager-L. Laning 1-1;
J. Roona-J. v. Zwol 2-0;
B. Scholten-J. Plijter 2-0;
P. Veenhoven-P. Schutter 1-1;
E. Smit-N. J. Schutter 1-1;
L. Tol-B. v.d. Veen 0-2;
J. Dijkema-B. H. Balkema 2-0.

Aldert Schaaphok

DE MEUBELKIST

BLANKHOUTEN MEUBELEN

showroom:

Rode Weeshuisstraat 8-I
(naast Vendorama)

openingstijden:

ma. t/m vr. van 13.00-18.00 uur
donderdag van 10.00-21.00 uur
zaterdag van 10.00-17.00 uur

werkplaats: Grasdijkweg 8
Garmerwolde
050-417517

Specialist in ladenkasten, keuze uit ± 300!! standaardmaten

Verder: bedden, hoogslapers, stapelbedden, buro's, hangen legkasten, grenen tafels en stoelen, boekenkasten, wandrek-combinatiesysteem.

EIGEN WERKPLAATS DOET KWALITEIT EN BETAALBAARHEID SAMENGAAN!

ELEKTRO
STEREO
HI-FI
TELEVISIE

E. Havenga

Oude Rijksweg 9
Garmerwolde
050-416425

foto film
merema
geluid

**VOORDELIGER IN
'SWERELDS GROOTSTE
MERKEN...!**

winkelcentrum „lewenborg“
tel 414779
 groningen

Voor aardappelen,
groenten, fruit, exotische
vruchten en primeurs
gaat U naar de

echte
Groenteman

Groentehal
VEGTER
Ten Boer

Tel. 2592 - Ten Boer
Tel. 1368 - St. Annen

Een uit de vele...

Kaartclub uit Garmerwolde

Klaverjassen is een sport die door jong en oud beoefend wordt. Meestal in de huiskamer of via kaartclubjes van het bedrijf waar men werkt. De kaartclub van Garmerwolde valt niet onder die categorie, vandaar dat we deze club eens in de schijnwerper zetten. De aangewezen persoon voor informatie is dhr. J. Star, mede stimulator en bestuurslid.

De historie

"In de tijd dat Garmerwolde nog vier café's had, werd er in die café's ook regelmatig gekaart. Ik ben altijd al een verwoed kaarter geweest en toen we hier, twaalf jaar geleden, in Garmerwolde kwamen wonen, kwam ik al gauw terecht bij café "de Unie", aldus dhr. Star.

"De Unie" organiseerde kaartavonden waar een ieder heen kon gaan. Je moest dan inleggeld betalen (daarvoor werden prijzen gekocht) en kaartte de hele avond. Het

Dhr. Star (foto: Andries v.d. Meulen)

geheel was min of meer losvast.

Echter na een aantal jaren werd "de Unie" verkocht en bij de nieuwe eigenaren moest er zaalhuur betaald worden. Het gevolg was dat de te winnen prijzen kleiner werden, maar de animo was nog even groot".

Informatie:

Bestuur: dhr. H. Oosting, dhr. J. Star.

Aantal leden: 20.

Contributie: f 10,-

Aktiviteit: 12 avonden per jaar (iedere 1e zaterdag van de maand).

Plaats: dorps huis "de Leeuw".

Lid worden: iedereen die kan klaverjassen kan lid worden. Opgeven voor de 1e zaterdag van de maand bij dhr. J. Star, tel: 416227.

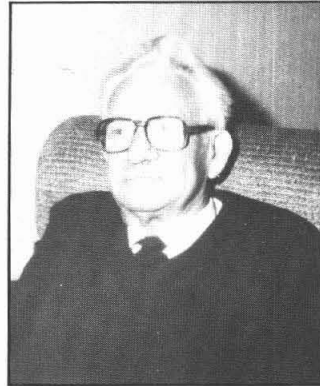
De oprichting

Zoals iedereen weet is "de Unie" in 1982 afgebrand. Wat nu te doen! Men besloot een niet officiële vereniging op te richten met een niet officiële bestuur. Dit hield in dat een vaste groep kaarters bij elkaar bleef, die de afspraak maakten, om eens per maand te kaarten. Er werd een bestuur gevormd, te weten: dhr. H. Oosting, voorzitter, dhr. H. Oomkens, secretaris en dhr. J. Star, penningmeester. Momenteel zitten alleen dhr. Oosting en dhr. Star in het bestuur, maar omdat er nooit

vergaderd wordt is dit een zuiver papieren functie.

Het vervolg

Als nieuwe stamkroeg werd café "de Leeuw" gekozen. Verder werd er besloten om van ieder lid een jaarlijkse bijdrage van f 10,- te vragen en per kaartavond f 2,50 inleggeld. Hiervoor werden 6 prijzen per avond gekocht. Toen echter bleek dat er in "de Leeuw" geen zaalhuur

Dhr. Oosting (foto: Andries v.d. Meulen)

betaald hoefde te worden, was er geld over. Om alles op te krijgen heeft men van de laatste keer in het jaar een grote slotavond gemaakt. De uitslag van de competitie wordt dan bekend gemaakt. De prijzen bestaan uit rollades; er worden ook allerlei borrelhapjes gepresenteerd. Dit is echt een gezellige avond, maar alle avonden zijn gezellig.

Waarom worden de mensen lid?

"In de eerste plaats om eens te kunnen klaverjassen, maar ook om eens te kunnen bij-

praten. Onder het spelen wordt er niet gepraat maar tussen de boompjes door wel. (Voor een niet-kaarter: een boompje zijn 16 spelletjes achter elkaar). Per avond worden er vier boompjes gespeeld", aldus dhr. Star.

Is de animo groot genoeg?

Dhr Star: "Per avond komen er gemiddeld 16 mensen. Dat is vrij redelijk, daar de zaterdagavond voor veel mensen een moeilijke avond is. Misschien is dat ook wel de reden dat er zo weinig jonge mensen lid zijn. Er zijn twee jongere leden, maar de leeftijd van de rest ligt tussen de zestig en tachtig jaar. Daar zouden we best verandering in willen zien. Maar ja, zaterdagavond is nu eenmaal een uitgaansavond, maar we blijven het beste er maar van hopen".

Wie houdt de stand bij?

"Dat is het werk van Jo Reinders, die geeft elke avond een volledig overzicht", vertelt dhr. Star. "Dhr. Oosting heeft een grote lijst gemaakt die alle namen, op losse strookjes, bevat. Deze wordt steeds bijgehouden, zodat er met één oogopslag te zien is hoe de stand die avond is. Verder heeft dhr. Oosting de volgnummertjes onder zijn beheer en zorgt hij voor de kaarten. Die zijn meestal afkomstig van de Rabo-bank of van een bottelmaatschappij. We hebben nog nooit zonder kaarten gezeten".

CREM

KADO's
VOOR HAAR EN HEM.
HUISHOUDELIJKE
ARTIKELEN.

Winkelcentrum Lewenborg
Groningen
Telefoon 050-414040

SHOPPYLAND BEDUM
Telefoon 05900-14384

C.J. Cremer-van Slochteren

*uw brood wordt natuurlijk
gebakken door*

**Warme Bakker
TEUN MEINDERTSMA**

Winkelcentrum Lewenborg, tel. 415222
Selwerd, tel. 778455
Versmarkt Korreweg 51-53
Claremaheerd 47
Beyum Oost, tel. 421452

**Motor of
bromfiets
MOTORENHANDEL
Joop
Noordhof**

Bovag-lid

Levering van alle soorten
rijwielen, motoren,
bromfietsen

ZUNDAPP - KREIDLER - GARELLI
VESPA - TOMOS - YAMAHA
FANTIC

○ Alle kleuren en modellen uit voorraad
leverbaar ○ Veile accessoires en onderdelen
○ Prima service en reparatie

**RIJKSWEG 15
GARMERWOLDE
TELEFOON 05902-1624**

Werkplaats 's maandags de gehele
dag gesloten.

Hoe ziet u de toekomst van de kaartclub?

"Als er niet meer jongere leden bijkomen wordt het op den duur een aflopende zaak. Dat zou erg jammer zijn, want het zijn echt leuke, ontspannende avonden". Dus mensen (zowel dames als heren) wie er voor voelt om ons te komen versterken is van harte welkom. Graag wel even aanmelden voor de 1e zaterdag van de maand, dan kan er gelijk de volgende keer meegespeeld worden. Ik hoop dat er veel mensen op reageren, nu ze op de hoogte zijn van het bestaan van de kaartclub.

Detta v.d. Molen

REDAKTIE ADRESSEN

Redaktie Garmerwolde:
Carel Hazeveld, Peta Jurjens,
Elisabeth Foeken, Detta v.d. Molen,
Janet Jansen (fotograaf), Tineke
Werkman.

Redaktie Thesinge:
Kees Faber,
Andries v.d. Meulen (fotograaf),
Joanne v.d. Meulen,
Truus Top, Joep de Bree,
Chrétien Schouteten.

Eind-redaktie Garmerwolde:
Elisabeth Foeken,
L. v.d. Veenstraat 2,
tel. 050-416355.

Eind-redaktie Thesinge:
Kees Faber, Kapelstraat 5,
tel. 05902-2257.

Administratie: Peta Jurjens,
L. v.d. Veenstraat 15,
9798 PK Garmerwolde,
tel. 050-416094.
Bank: Rabo Garmerwolde,
rek.nr. 32.07.05.749
giro v.d. bank 916938.

Abonnementsgeld f 17.50 p.j.

Kopij inleveren: steeds vóór de
15e van de maand.

14-11-87 Blues avond Garmerwolde met de Brink'Is Boogie
Band als sfeermakers (foto: Janet Jansen)

St. Nicolaas geschenken als actie 10% korting bij:

Schildersbedrijf H. HOFSTEDÉ

verf - glas - behang
klompen - laarzen
G. N. Schutterlaan 28,
Thesinge
telefoon 05902-1957

Kerkdiensten

Gereformeerde kerk Thesinge-Garmerwolde

- 6 dec: 9.30 u. ds. Kwast uit Kollum.
14.30 u. drs. Kramer uit Zuidwolde.
- 13 dec: 10.00 u. ds. van de Peppel uit
Assen.
14.30 u. ds. van Dijk uit Winsum.
- 20 dec: 9.30 u. ?
14.30 u. ds. Jans uit Groningen.
- 25 dec: 11.00 u. dr. van Oeveren uit Leek.
m.m.w. het zangkoor „Lovende Stem-
men”.
- 26 dec: 10.00 u. Gezinsdienst.
- 27 dec: 9.30 u. ds. Nagelkerke uit
Haren.
14.30 u. ds. de Jonge uit Siddeburen.
- 31 dec: 19.30 u. drs. Scheltens uit Glim-
men.
- 24 dec: Kerknachtdienst in de Herv. kerk
in Thesinge.
22.00 u. Kerknachtdienst in de Herv.
kerk in Garmerwolde.
Voorgangers ds. de Vries-Batenburg
en Cand. Wessels.

Herv. Gemeente Thesinge-Garmerwolde

- 6 dec: Thesinge 10.00 u. ds. C. de
Vries-Batenburg, avondmaal.
- 6 dec: Garmerwolde 10.00 u. zie
Thesinge.
- 13 dec: Garmerwolde 10.00 u. ds.
C. de Vries-Batenburg.
- 13 dec: Thesinge 10.00 u. zie Gar-
merwolde.
- 20 dec: Thesinge 10.00 u. cand.
Weemstra, Middelstum.
- 20 dec: Garmerwolde 10.00 u. zie
Thesinge.
- 24 dec: Thesinge 20.30 u. Kerst-
nachtzangdienst m.m.v. Juliana.
- 24 dec: Garmerwolde 22.00 u.
Kerstnachtzangdienst m.m.v.
Harmonie.

Nieuwe leerkamer

Maandag 16 november j.l. werd het hoogste punt bereikt bij de bouw van de Leerkamer. Dat één en ander met enig feestelijk vertoon gepaard ging, spreekt voor zich zelf.

We hopen vóór het eind van dit jaar de nieuwe Leerkamer in gebruik te kunnen nemen, ook al zal de officiële opening waarschijnlijk pas in januari plaats vinden. Daarover komen nadere berichten in de volgende Garmer en Thesinger.

We willen aan dit nieuwe onderkomen ook een nieuwe naam geven. Daarom nodigen wij U uit suggesties voor een naam te geven. Zou U Uw idee vóór 15 december a.s. schriftelijk, in een gesloten enveloppe met daarop: naam Leerkamer, willen sturen naar: P. de Vries, Dorpsweg 51, Garmerwolde of S. Hoekstra, Thesingerlaan 3, Thesinge.

De kerkeraad zal als jury dienst doen en de inzender van de winnende naam krijgt een attentie.

Te koop uit de huidige Leerkamer hebben we nog een vouw wand. Wie daarvoor interesse heeft, kan contact opnemen met S. Hoekstra, Thesingerlaan 3, tel. 05902-1977 of K. Steenbeek, Thesingerweg 8, tel. 05902-1663.

Kerkeraad herv. gem Garmerwolde-Thesinge

creatief centrum

STOELDRAAIERSTRAAT 35 - GRONINGEN.
TELEFOON 050 - 132453.

Onroerendgoedburo R. v.d. Veen Thesinge

- Bemiddeling bij aan-
en verkoop van:
 - * woonhuizen
 - * boerderijtjes
 - * bedrijfspanden
 - * agrarisch O.G.
- Verzorging van hypothe-
ken voor div. banken.
- Aanvragen en verzorgen
van gemeente garantie.

R. V.D. VEEN,
Kapelstraat 7,
9797 PJ Thesinge.
Tel.: 05902-2689 (gedl.
door de Ned. Fed. van
Makelaars in onr. goed)

De Lekkerbek

warm aanbevolen

BUITENKAMPS

patat en snacks

Elke vrijdagavond
van ± 18.30-20.00 uur
in Garmerwolde
(hoek Hildebrandtstr./
v.d. Veenstr.)

Vrijdag 31 oktober
extra reclame:

* kinderen klein
zakje friet f 0,25 *

Kom en kijk voor de
aanbiedingen elke week
op de auto

De Lekkerbek